

HAJDUFÖLD

1923. év március 21.

SZERDA

Debrecen, V. évf. (65. sz.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 400 K.
EGYES SZÁM ÁRA 20 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVARY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Hadházy Zsigmond dr főispán beiktatása

Installáló közgyűlés a vármegyházán és a városházán -- A legegyszerűbb keretek között folyt le a főispán beiktatása -- Az egyházak, polgári és katonai hatóságok, társadalmi és gazdasági egyesületek tisztelgése az új főispán előtt

Debrecen sz. kir. város és Hajdu vármegye törvényhatósága kedden meleg és bensőséges ünnepet ülték: keleti főispáni székébe iktatták rendkívüli közgyűlés keretében dr. Hadházy Zsigmond nemzetgyűlési képviselőt, aki a Kormányzó és a magyar kormány bizalmából hivatva lesz ennek a két nagymúltú, fényes történelmi tradíciójú és az ország mai csonka helyzetében különösen nagyfontosságú törvényhatóságnak kormányzását vezetni.

Külsőségekben egyszerű volt az installáló ünnepség, de annál melegebb az érzés, amivel mindkét törvényhatóság az új főispán nagyszabású székfoglaló beszédét fogadta. A hazáját szerető, keresztyén hitű, hez ragaszkodó, magyar fajáért harcolni és dolgozni kész higgadt, de határozott férfi komoly megnyilatkozása volt ez; súlyos szavak, tömör gondolatok, világos megállapítások és józan célkitűzések.

Az a program, amit Hadházy Zsigmond főispán beköszöntőjében adott, minden becsületos és igaz magyar ember programja a keresztyén és igazán magyar Nagymagyarország felé vezető úton s alkalmas arra is, hogy a pártvilongások és torzalkodások szakgátta két törvényhatóság lakosságát egyesítse a nemzetépítő munka átfogó keretében. Erre garancia Hadházy Zsigmond puritán, tiszteletreméltó, előjáró példával munkás egyénisége, akit programjának megvalósítására irányuló törekvéseiben támogatni, vele vállalva dolgozni és az általa kijelölt úton vele együtt dolgozni minden hazafias férfi mindkét törvényhatóság területén kész.

Az installáló közgyűlésről részletes tudósításunkat az alábbiakban adjuk:

Hadházy Zsigmondot, Hajdu vármegye és Debrecen sz. kir. város új főispánját kedden délelőtt iktatták be a két törvényhatóság bizottságának közgyűlésére. A főispáni installáció úgy a vármegyházán, mint a városházán a legegyszerűbb keretek között folyt le az idők konoklyágához mérten.

A vármegyháza közgyűlési terméket teljesen megtöltötték a törvényhatósági bizottság nagy számmal megjelent tagjai, a katonai és polgári hatóságok kiküldöttei a városi tanács tagjai és a nagyszámú vendégsereg.

A vármegyei törvényhatósági bizottság közgyűlését 10 óra után pár perccel nyitotta meg Pákozdy Sándor alispán s a Nemzeti Hírszeregy

elmondása után üdvözölte a megjelent küldöttségeket, vendégeket és a törvényhatósági bizottság tagjait. Megnyitó beszédében kegyelettel emlékezett meg mezőtelegi Mikolczy Lajosról, aki a közért teljesített szolgálatában halt meg. Indítványára a közgyűlés elhatározza, hogy az elhunyt főispán emlékére a közgyűlés jegyzőkönyvében megörökíti és az örvénynek táviratilag fejezi ki részvételt.

Az elnöklő alispán ezután bejelent, hogy a Kormányzó dr. Hadházy Zsigmond nemzetgyűlési képviselőt Hajdu vármegye és Debrecen sz. kir. város főispánjává kinevezte. Dr. Nábráczky Béla főjegyző felol-

Hadházy Zsigmond főispán székfoglalója

Méltóságos Alispán ur! Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Amikor a Kormányzó ur Ö. Főméltóságának legmagasabb elhatározásából — most letett esküm után — Hajdu vármegye főispáni székét elfoglalom, első szavam a t. közgyűléshez a mély tisztelet és megkülönböztetett nagyrabecsülés kifejezése a törvényhatóság iránt, melynek kebelében tettem meg az első lépéseket a politika mezejére s amely törvényhatóságban oly sok jóakarattal, őszinte támogatással és meleg szeretettel találkoztam, hogy azt elfeledni soha-soha nemcsak nem tudom, sőt ösztönöz a kijelentem, hogy ez életemnek a legszebb és legkedvesebb emléke marad.

Imár husz esztendeje elmúlt annak, hogy a törvényhatóságnak állandóan tagja vagyok. Ez idő alatt vele éltem át sok szép, fényes és dicsőséges időket, de vele szenvedtem át kegyetlenül szomorú, szerencsétlen és bus napokat is. Ez aránylag nem hosszú idő alatt lepergett óriási jelentőségű nagy események vihara és felfogata úgy ide fűzött, úgy ide kötött engemet, hogy én a főispáni méltóságban sem tudok más lenni soha, mint a törvényhatóságnak egyik igaz és hűséges fia, kinek egyedüli ambíciója, hogy megvalósuljanak azok a nemzeti ideálok, melyekért én ifjú korom óta a törvényhatóság tagjaival együtt küzdöttem

s hogy beteljesíthetném azokat a reményéseket, melyeket ez új hataskörömhöz fűztem s mindezt oly igazsággal, oly méltanyossággal tehetném, hogy változatlanul megőrizhetném és megtarthatnám azt a meleg szeretetet, melyet a törvényhatóság részéről mindenkor tapasztaltam.

Ha ez így lehetne, ez volna ne-

vasta a főispán kinevezéséről értesítő belügyminiszeri leiratot, melyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vesz.

Pákozdy Sándor alispán javaslatára Ujhelyi Andor bizottsági tag vezetésével 7 tagból álló küldöttség megy a beiktatandó főispánért, akit a közgyűlési terembe való belépése alkalmával lelkes éljenzéssel fogadtak. Dr. Hadházy Zsigmond főispán Pákozdy Sándor alispán kérésére leteszi a hivatali esküt, melynek szövegét Nábráczky Béla főjegyző olvasta fel. Az eskü letévése után dr. Hadházy Zsigmond főispán elfoglalta az elnöki széket és elmondotta beszédét.

kem a legnagyobb és legbecsesebb jutalmam mindazok között, amit valaha a sorstól a magam számára kívántam, vagy reméltem.

Ezek előterjesztése után én csak az ősi szokásnak hódolok akkor, amikor a főispáni székbe való beiktatásom alkalmából programot terjeszték elő, mert én abban a rendkívüli szerencsés helyzetben vagyok, hogy nemcsak az én politikai hitvallásom, hanem egész életem is mint nyitott könyv fekszik a mélyen tisztelt bizottság előtt, melynek ugyszólván minden lapját jól ismeri a törvényhatóság tagjainak nagyobb része.

Én tehát csak ismétlésbe bocsátkozom akkor, amikor kijelentem, hogy gróf Bethlen István miniszterelnök urnak őszinte igaz, hűséges és törhetetlen híve vagyok. Az ő politikája az én politikám is.

Azt a politikát követem, melynek végcélja a területileg integer és független Magyarország,

melyben a szabad és boldog magyar nemzetre a magyar szent korona dicsőséges fénye ragyog le. Ez volt ifjúkori álmom, ma is ez az én politikai ideálmom, ezért küzdöttem eddig is, ezért fogok küzdeni ezután is.

Ezt a végcélit oly szentnek, oly magasznak és felségesnek s egyedüli magyarákn tartom, hogy én egyszerűen nem is hiszem, hogy volna magyar ember a világon, aki ezt a végcélit ne vallaná egyúttal a magáénak is; egyszerűen el sem tudom képzelni, hogy magyar és magyar között e végcél tekintetében különbség volna.

Azt megengedem, hogy az eszközök, melyekkel ki ki a célt elérni akarja, lehetnek különbözők, lehet ezeknek helyessége fölött vitának is helye, szóval az eszközök lehet-

nek vitások, de maga a végcél nem lehet vitás soha.

Mélyen tisztelt Törvényhatósági Bizottság! Igen messzire kellene mennem s szíves türelmüket nagyon is hosszasan kellene igénybe vennem, ha én a jelen alkalommal aprólékosan felsorolni akarnám azokat az eszközöket, melyekkel az én véleményem szerint ez a szent magyar ideál elérhető: épen ezért méltóztassanak megengedni nekem, hogy én ez alkalommal ezek közül csak arra a legáltalánosabb, de egyúttal leghatalmasabb eszközre mutassak rá, amellyel szerintem ez a cél, — habár az ma szinte elérhetetlen távolságban az akadályok ezrein túl csillog felénk a legteljesebb bizonyossággal, a legrövidebb idő alatt elérhető; viszont amely eszköz nélkül ez a cél soha-soha meg nem valósítható, sőt meg se közelíthető.

Ez az eszköz nem valami csodaszer, hanem logikai szükségszerűség és semmi más, mint:

a magyar nemzet összesített egységes ereje.

Rettenetes összeomlásunk s nagy nemzeti szerencsétlenségünk megtörténte után ugyanis ma már tisztán áll előttünk, hogy a mi sörnyű katasztrófánkat a nemzeti erő széthullása okozta. Mi sem természetesebb és mi sem logikusabb tehát, mint az, hogy ebből a rémes bajból csak a nemzeti erők összeszedése és egysége menthet meg bennünket. Ma már csak naiv lelkek számítanak idegen segítségre, ellenben minden redlisan gondolkodó ember jól tudja, hogy mi idegen segítségre nem számíthatunk, ez nincs és nem is lesz. Nekünk barátaink nincsenek, csak kérelhetetlen ellenségeink vannak, nem a mi feltámadásunk, hanem teljes és tökéletes pusztulásunk az érdekük, tehát mi nem számíthatunk senki másra, csak az Istenre és saját magunk erejére s egy pillanatra se felejtsük, hogy ha mi magunk nem segítünk magunkon, az Isten se segít rajtunk.

Én szerintem tehát a leghatalmasabb eszközünk, mellyel a cél felé elindulhatunk s azt el is érhetjük, a magyar nemzet megmaradt erőknek összesítése és az emiatt legszentebb célunk szolgálatába való beállítás.

Miután rámutattam politikai végcélomra s miután megmutattam azt az eszközt is, mellyel a cél felé haladni kívánok, egyúttal megjelöltem azt a programot is, melyet a székéből követni kívánok, világos az én programom, melyet a székéből követni kívánok. Röviden kifejezve:

Rekedt, nyugalmat, békés munkát, jogot, törvényt, igazságot s ezek eredményekénti békességet, egyetértést és összetartást akarok

s vármegyéim területén ezekért kívánok munkálkodni teljes szívem-

ből, teljes szívemből és minden erőmből. Legfőbb törekvésem az lesz, hogy a békesség, egyetértés és összetartás újjából elhárítsam a mesterséges akadályokat, mert az én felfogásom az, hogy a nemzeti vagy összefogás útjában fekvő akadályok nem természetes, hanem mesterséges akadályok, az én tapasztalatom szerint ugyanis minden magyar ember szereti és imádja hazáját.

En a nagy nemzeti ideál szolgálataiba szeretnék boállítani minden erőt, csak természetes tehát, hogy én vallására, társadalmi osztályára tekintet nélkül örömmel és készséggel fogadom el mindenkinek a nemzet egyeteméhez való hűségét. Én nem a vallása, nem a foglalkozása és társadalmi állása, hanem kizárólag becsületessége és hazafias gondolkozása szerint ítélem meg az embereket s nagy tisztelettel adózom mindenkinek, aki a nagy nemzeti ideálért becsületesen dolgozni és munkálkodni akar. Tisztában vagyok én azzal is, t. közgyűlés, hogy a nagy nemzeti gondolatban való egyesülést rendkívül lankasztja és lohasztja az

a rettenetesen nyomasztó gazdasági helyzet, nyomorúság,

melyben benne élünk. Tudom én azt nagyon jól, hogy egyik társadalmi osztály mint okolja a maga szomorú helyzetéért a másikat, sőt meg is értim, mert emberi természetünkben rejlik, hogy valahányszor a sorssal vagy magunkkal megelégedve nem vagyunk, mindig másokat kárhoztunk. Én igyekszem a társadalmi békkétséget is egyengetni s egészíteni. Jól ismerem a tisztviselő osztály rendkívül nehéz helyzetét s csodálom és bámulom, hogy a mindennapi élet győrtő gondjaiban mégis oly híven kitart a nemzeti gondolat mellett. Legyen meggyőződve a tisztviselő osztály, hogy abban a munkájában, mellyel anyagi helyzetét akarja megjavítani maga mellett talál.

Ismerem a földmivelő gazdatiszalom áldozatkésztségét. Tudom azt is, hogy mily súlyos terheket visel s boldog vagyok, hogy mégis a nemzeti gondolatban látom őket, ők is bizton számíthatnak az én támogatásomra.

Az ország újraépítésének nagy munkájában én nélkülözhetetlennek és rendkívül értékesnek tartom az iparos és kereskedő osztály teljes részvételét is. Tudom, hogy ingadozó pénzügyi helyzetünk mily képtelen és mily nehéz helyzetbe tartja őket, jogos és méltányos kívánságaik én nálam megértésre találnak.

En teljes mértékben számítok úgy a mezőgazdasági, mint az ipari munkások erejére is. Hiszen ha valaki érzi, ők érzik legjobban, hogy csonka Magyarország nem ország s az egész ország nélkül életük csak tengődés és kínlás. Én őket is kérem, hogy szeressék a hazát, mert hiszen az ő számukra sincs a nagy világon e kívül hely s ők se felejtsek el, hogy

bármennyire nagyszerű dolog is az egész világ haladásán lelkésülni, a mi lelkesülésünk eredményes csak úgy lehet, ha a magyar nemzet boldogulásán dolgozunk

s a fényes ábrándot, mely az egész világot paradicsommá akarja varázsolni csak az által közelíthetjük meg leginkább, ha munkákkal első sorban ezt a földet tesszük a boldogság kertjévé, melyet a sors nekünk adott, nekünk juttatott. Én nálam, aki egész életemet szorgos munkában töltöttem senki sem szeretheti, senki sem be-

csülheti jobban a munkás embereket, én hozzám tehát a legteljesebb bizalommal fordulhatnak ügyeikben, bajaikban.

Ezekkel az elvekkel, ilyen uton módon akarok én, t. közgyűlés a társadalmi békességen, egyetértésen és összetartáson dolgozni és munkálkodni.

Most, miután már nemesak politikai végcélomat, nemesak legfőbb eszközt, hanem eszközmód meg szerzésének módját is bemutat-tam s ha ezekhez hozzáfűzöm még azt is, hogy az én hatáskörömben tartozó ügyekben a jog, a törvény, igazság és méltányosság soha el nem évülhető szent eszméit kívánom a legteljesebb mértékben megvalósítani s ha kijelentem még azt is, hogy a nemzeti ideál mellett egy pillanatra sem tévesztem szem elől vármegyém városainak, községeinek és minden rendű-rangu lakosainak kulturális, gazdasági és szociális érdekeit, azt hiszem tisztán áll a mélyen tisztelt törvényhatóság előtt az én programom, sőt tisztán áll az is, hogy én a főispáni székben nem a méltóságot, hanem az országot, a nemzet s vármegyém nagy érdekeit a soha meg nem szűnő szorgos munkának nehéz terhét vettem a vállaimra. Így bizton hiszem, hogy a munkához a mélyen tisztelt Törvényhatósági Bizottság bizalmát, őszinte támogatását és értékes segítségét remélhetem és megnyerhetem.

Az üdvözlések.

A főispán nagy éljenzéssel fogadott hatalmas beszéde után U. Szabó

Installációs közgyűlés a városházán

A vármegyeházán megtartott installációs közgyűlés után a városházára ment a közgyűlésen részt vettek nagy része. A városháza kapujában két díszbe öltözött, kivont karddal álló hajdu fogadta az érkezőket. A följáró lépcsőjét erre az alkalomra szőnyeggel terítették le. A közgyűlési terem bejárójánál szintén díszbe öltözött hajdu állott. A közgyűlési terem már jóval 11 óra előtt szinte zsufolásig megtöltötték a különböző egyházak, katonaság, államrendőrség, a különböző állami hivatalok küldöttségei, az összes középiskolák igazgatói és a törvényhatósági bizottság tagjai.

A református egyház részéről Szele György. Uray Sándor és Baja Mihály ref. lelkészek jelentek meg, a rom. kath. egyházat Pálffy Béla apát, a gör. kath. egyházat Papp Gyula esperes, az ág. ev. egyházat Farkas Győző lelkész és Haendel Vilmos felügyelő, a katonaságot Kagerer József ezredes vezetésével öt tagú küldöttség, az államrendőrséget dr. Ghyczy Tihamer kerületi rendőrfőkapitány, dr. Ferenczy Tibor rendőrfőtanácsos és Sály Lajos rendőrfőtanácsos, az államrendőrség debreceni főkapitányság vezetője, a pénzügyigazgatóságot Lanczy Gyula pénzügyigazgató, a posta és távívda főigazgatóságot Demkó Jenő főigazgató, a tankertületi főigazgatóságot Ady Lajos főigazgató, a kir. Gazdasági Akadémiát Vargha Kálmán igazgató, Állami Erdőhivatalt Szabó József min. tanácsos, az állategészségügyi főfelügyelőséget Kondor Mihály főfelügyelő, az üzletvezetőséget Balás Károly üzletvezető, a kir. kulturális felügyelőséget Jármy Tamás, a dohánygyárat Czeu József igazgató, az állami lakáshivatalt dr. Sebess Jenő és dr. Farkas Elemér, a Mezőgazdasági Kamarát Racz Lajos igazgató, a Baross Szövetséget dr. Kertész István és dr. Dávid Géza, az Ipartestületet Varjassy István és Varga Lajos képviselték. Hajdu vármegye képviselőiben Pákozdy Sándor alispán, dr. Nábráczky Béla főjegyző és Csiba Endre aljegyző jelentek meg, míg a Kereskedelmi és Iparkamarát Szent-Királyi Tivadár és Radó Rezső képviselték.

A közgyűlési terem karzatát a hölgyek számára tartotta fenn a városi tanács.

A főispán eskütétele.

Jóval 11 óra után érkezett meg a város fogadón dr. Hadházy Zsig-

Lajos bizottsági tag emelkedett szövegre. Beszédében foglalkozott a liberálisizmussal, majd rátért a nacionalizmus és internacionalizmus harcára s megállapította, hogy ez a harc a nacionalizmus diadalával fog végződni.

De szükséges is, hogy Magyarország mindenki nacionalista legyen, mert csak így lehet a reánk váró nagy munkát elvégezni. E vezetőik egyike Hadházy Zsigmond, akinek szeplőtlen tiszta jellemét, becsületes multját és nagy képességeit mindenki ismeri. A vármegyei törvényhatóság nevében őszinte lelkesedéssel, bizalommal és szeretettel üdvözi az új főispánt, akinek mindnyájan hű követői akarnak lenni.

Ezután dr. Nábráczky Béla főjegyző a vármegyei tisztikar nevében üdvözölte az új főispánt s biztosítja arról, hogy áldásos munkásságánál mindig maga mellett fogja találni a vármegye tisztikarának minden tagját.

Kálmán Lajos bizottsági tag a vármegye közönsége nevében üdvözölte a főispánt, akinek törzssőkön kívül eredete, jogi képzettsége és egyéb kiváló tulajdonságai predesztinálják erre az állásra.

Végül Gál János indítványára a közgyűlés kimondotta, hogy a közgyűlésen elhangzott beszédeket jegyzőkönyvben örökítik meg. Az elnöklő főispán ezek után a közgyűlést bekezesztette.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán ezután hivatalában fogadta a vármegyei tisztviselőkar küldöttségét, továbbá a jegyzői kar tisztelgését.

mond főispán. Megérkezte után Csóka Sámuel h. polgármester megnyitva a közgyűlést, üdvözölte a megjelenteket. Dr. Vargha Elemér felolvasta a főispáni kinevezésről szóló belügyminiszteri leiratot, melyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett.

Ezután Nagy József ny. pénzügyigazgató vezetésével küldöttség megy az új főispánért, akit a terembe lépés alkalmából nagy éljenzéssel fogadnak.

Csóka Sámuel h. polgármester felkérésére dr. Hadházy Zsigmond főispán letette a hivatalos esküt, melynek szövegét dr. Vargha Elemér tb. főjegyző olvasta. Az eskü elhangzása után dr. Hadházy Zsigmond elfoglalta az elnöki széket és megtartotta székfoglaló beszédét.

A főispán székfoglaló beszéde.

Nagyságos polgármester ur! Tekintetes törvényhatósági bizottság! Amidőn a Kormányzó ur legmagasabb elhatározásából a most letett eskü után Debrecen sz. kir. város főispáni székét elfoglalom, méltóztassék megengedni, hogy a legteljesebb magyáros őszinteséggel bevalljam és kijelentsem, hogy én Debrecen sz. kir. város főispáni állásának elfogadására csak igen nehezen hadrottam el magamat. Ennek oka kizárólag az volt, hogy én nagyon jól ismerem azokat a súlyos ellentéteket, amelyek Debrecen városában úgy politikai, mint társadalmi téren fennforognak és ennek az ellentétnek ütközéspontjába belejutni kedvem egyáltalán nem volt és ezt nem is ambicionáltam. Hogy mégis vállaltam ezt a súlyos kötelezettséget, annak két oka van: Az egyik a közérdek parancsa. A m. kir. kormány a közérdekre való hivatkozással így kívánta, így akarta és én deforáltam. Akaratomat az ő akaratának alárendeltem, mert felfogásom az, hogy mindenki, akit végzet a politika terére vezetett, ha csak lelkiismeret-

tével súlyos összeütközésbe nem kerül. A közérdek parancsát teljesíteni köteles. A másik ok az, hogy aki e nehéz feladatra vállalkozik annak e feladat teljesítésére bizalomra van szüksége önmagához és én bízom magamban abban a tekintetben is, hogy a főispáni méltóságot meg tudom övni attól a nem neki jutó szereptől, hogy a mindennapi politika apró-cseprő dolgaiba beleavatkozzék (Éljenzés).

Magamban biztam, amikor elhatároztam magam, de remélem és bizton hiszem, hogy Debrecen nagy multu és hazafias polgársága úgy fog fogadni, mint magyar a magyar embert és akiről eleve feltételezte azt, hogy

erejét az ország, a nemzet, a város és a nagy közérdek szolgálataiba állította

és ha látni fogják, hogy én a jog, a törvény, az igazság és a méltanyosság alapján állok, támogatni fognak, sőt időnk folyamán talán bizalmukra is érdemesítenek. (Éljenzés.)

Ezek voltak azok az okok, amelyek elhatározásomat eldöntötték és én abban a hitben és reményben vagyok, hogy a közérdek parancsa és az említett bizalom egész biztonsan fog vezetni engem azon az uton, amelyen most elindultam.

Ezek előrebocsátása után, mélyen tisztelt közgyűlés méltóztassék az én szíves üdvözlőmet és nagyra-becsülésem kifejezését fogadni és egyben méltóztassék megengedni, hogy a lehető rövidséggel megismertessem a mélyen tisztelt bizottsággal az én politikai állásfoglalásomat. (Halljuk, halljuk!)

A főispán beszédének további részében kifejezte programját, amit a vármegyeházán tartott székfoglaló beszédében már részletesen előadott.

A főispán beszéde után Csóka Sámuel h. polgármester a következő beszédet mondotta:

A polgármesterhelyettes üdvözlő beszéde.

Méltóságos Főispán ur! Méltóztassék megengedni, hogy midőn Méltóságod törvényhatóságunk főispáni székét elfoglalja, kifejeztem jut-tassam azt az őszinte megnyugvást, amely mindnyájunkat elölt most, amikor Méltóságod ezt a díszes, de ma súlyos terhekkel járó tisztséget átveszi.

Meg vagyok ugyanis győződve arról, hogy mindazok a remények, amelyek Méltóságod kifejtendő működéséhez fűződnek, valósá válnak, teljesedni fognak. Meg vagyunk győződve, hogy abban a ma mindenki előtt egyetlen célt szolgáló munkában, melynek nemessége áttörésszerű és sikere biztosságtól át van hatva minden magyar ember, Méltóságod hathatós támogatására bizton számíthatunk.

Ez a munka nagy és nemes. A célunk, amelyre irányul, mindnyájunk előtt a legszentebbnek kell lenni. Ha a gondok, súlyos megpróbáltatások, eldarabolt hazánk sorsa felett panaszunkat ajkunkra újra és újra vissza is hozza: nem szabad engednünk, hogy csüggedésre hajlítsanak bennünket. Nem szabad, mert a rénk váró munka sürgős s végsőig egyetlen célja halasztást nem tűrhet. S itt, ebben a munkában, ennek a célnak elérésére irányuló törekvésünkben meg kell semmiülni végre az egyéni és a pártérdekeknek s végre egymás megértésében, erős hittel, bizalommal, teljes elzántsággal, a legmetszebbmő áldozatkészséggel, vállalt vállhoz vette együtt kell működnie mindenkinek, legyen az bármelyik politikai pártból, társadalmi osztályhoz, vallásfelekezethez tartozó, ha meggyernak vállalja magát!

Méltóságos Főispán ur! Hazánk történetében az átkos kezektől ránk kényszerített békkével egy új korszak kezdődött meg. Egy fájdalmas korszak, melynek létesítői végig sebeznek bennünket. Mi azonban, ha földig suttanok, földig tipornak is bennünket, új és új erőt gyűjtve, elszántan s bizakodón nézünk lemeny sorsunkkal szembe. Mert nekünk egyetlen vágyunk, célunk csak az lehet, arra törekedni, hogy hazánk történetében ez a fájdalmas korszak mielőbb lezárassék! S erős karunk, erős hitünk, minderre kész elzántságunk biztat bennünket, hogy hazánk újból nagyra teremtésére irányuló munkánk eredményét mi még meg fogjuk, mert meg akarjuk ére!

Méltóságos Főispán ur! Ez az a munka, ez az a törekvés, amelyben Méltóságodnak, innen az állami hatalom képviselőjének székéből ki-

NAPI ATROCITÁSOK

1. azaz egy darab különvélemény. A debreceni kised Rassai-pártnak héberszelleme szócsöve, mely mind a Fáromszáz példányának tetején az *Egyetértés* címet viseli, cikket közölt egy ifju óriástól. A beszéd és értelemgyakorlat a bajtársi szolidaritást kritizálja, mely azért is könnyű írójának, mivel maga tagadta meg egyedül a szolidaritást és ennek következtében bizonyos morális magaslatról figyelte az eseményeket. Ennek tudatában ki is jelenti, hogy nem szándékozik figyelembe venni a szolidaritás oldalról jövő válaszokat. Hát emiatt egyáltalában nem fogunk kétágybeesni és nem érezzük magunkat úgy, mint akikre rácsukodik a filozemita liberális csapóajtaja. A benyújtott iskolai dolgozattal azonban kénytelenek vagyunk érdem szerint is foglalkozni. Ha jól áttanulmányozzuk a cikket, azt tapasztaljuk, hogy a cikkíróval szemben van egy súlyosbító és egy enyhítő körülmény. Súlyosbító körülmény, hogy magyar származása ellenére ilyen zsidóbarát és magyar kollégáit becsületében sértegető cikket közölt egy Rassai-párti lapba. De van egy enyhítő körülmény is — és ez az, hogy nem tudja magát

elég szabatosan kifejezni. Ki tudja, talán nem is így értette? Mert lehet valaki igazán jó magyar, anélkül, hogy írni tudna... Kénytelenek vagyunk a dolgozatára háromnegyedest adni.

— *Kiszthand, Méltóságos Ur!* A liberális lojalitás, vagy ha úgy tetszik, loyális liberális valóság-gal orgiáját ülte egy végtelen udvarias köszöntésben, mely Öcsékélységének, az Egyetértés felelős szerkesztőjének ajkáról röppent el, amikor a *Baltazár Irodalmi és Nyomda-Vállalat* nevében a főispáni installáción így üdvözölte *Baltazár Dezsőt*:

— *Kiszthand, Méltóságos Ur!*

Valóban csodálkozunk ennyi lojalitás hallatára, hiszen az Egyetértés ugyanabban az időben jelentette ki, hogy nemcsak a helyesírást nem veszi semmibe, hanem a — főispáni intézményt és egyéb központi méltóságokat sem. A szokatlan üdvözlés azonban kezdet csökol egy méltóságnak, méghozzá — németül. Ekkora nyelvtudást igazán nem vártunk volna még olyan művelt embertől sem, mint amilyen a liberális lapvállalatot reprezentálja. De hát kár is ezen nevetni. A körülálló hallgatóság körében ugyanis kialakult az a komoly vélemény, hogy az üdvözlő férfiúnak a Baltazár-társaságban ez volt a székfoglaló értekezése.

Héber különítmények terrorizálják a magyar ifjúságot

Gyáva orvtámadás a Hatvan-utcában — Zsidó merényletek országszerte

A debreceni főiskolai ifjúság, mint a Hajdúföld megírta a budapesti véres események kapcsán teljes szolidaritást vállalt a budapesti főiskolai hallgatósággal s hétfői nagygyűlésükön kimondták, hogy mindaddig nem engedik be előadásra a zsidó hallgatókat, míg az ifjúság teljes elégtételt nem kap. A debreceni egyetemen az elhatározásnak teljes erővel érvényt szereztek. A Kollégium s a DMKE előtt diákörsegek tábortáboroztak s kellő igazolás nélkül senkit sem engedtek be, zsidó hallgatót pedig egyáltalában nem. *Rendzavarás sehol sem fordult elő, az ifjúság a legnagyobb fegyelmelzetséggel viselkedik.*

A zsidók legújabb gaztette

Míg a keresztyén egyetemi ifjúság a legnagyobb fegyelmelzetséget tanúsítja és sehol a legkisebb rendbontást, bántalmazást sem követte el addig a zsidók *felháborító gaztettel tettek koronát eddigi alattomos munkájukra.*

Hétfőn éjjel több zsidó orvul meg-támadott egy Csaba bajtársi egyesület kötelékébe tartozó egyetemi hallgatót és véresre verte. *Markovics György* II. éves orvostanhallgató, aki az orvoskari Csaba bajtársi egyesület leventéje, hétfőn este 8 órakor hazafelé tartott. *Markovics* a bajtársi egyesület tányérsapkáját viselte. A zsidónegyedben, a Hatvan-utca és a Reáliskola-utca sarkán egy, körülbelül öt főből álló csapat, amelynek tagjairól leritt a jellegzetes zsidó faji vonás, hirtelen körülvette a gyanútlanul haladó egyetemi hallgatót:

— *Üsd a tányérsapkát!*

— kiáltott az egyik, a következő pillanatban mind az öt nekiesett a

védetelen egyetemi hallgatónak s *boxerrel, botokkal ütlegelni kezdtek.*

A fiatalember védekezni próbált, de a túlerővel szemben tehetetlen volt. A gyáva orvtámadók csak akkor menekültek el, mikor a segélykiáltásra föbben közeledtek. *Markovicsnak az ütések következtében három uja eltört.*

ugyhogy az egyetemi klinikán teték gipszbe az eltört ujjakat, azonkívül a fején s felső testén szenvedett súlyosabb sérüléseket. A gyalázatos orvtámadás, amelynek eredete és célja teljesen világos, az egyetemi ifjúság körében igen nagy felháborodást, és elkeseredést váltott ki, s csak fegyelmelzetségüknek köszönhető, hogy azonnal **megtorlással nem éltek.**

Az orvtámadás ügyében különben a rendőrség megindította a vizsgálatot.

Az egész országban...

Hasonló események hírért jelentik az egész országból, mindenfelé zsidó különítmények garázdálkodnak. — Budapesten *Geiringer József* és *Fehérvári Ferenc* orvostanhallgatók gyanútlanul ballagtak hazafelé, amikor ötven támadták meg őket. Ez történt déli 12 óra tájban. — Az öt támadó, kik között zsidók is voltak, a két egyetemi hallgatót becsmerítő kifejezések közt ütlegelték fejbe, hátba sőt *Geiringer Józsefet* a földrepetették és az egyik támadó sarkával jobbszemen rugta.

Ez a gyalázatos újabb merénylet a magyar ifjúság ellen az ottani zsidóság szemelattára történt, akik nem állottak röhögni és kacagni ezt a szomorú esetet, sőt akadtak olyanok is, akik buzdították és bátorították a támadókat.

A Stinnes-csoport vállalja Kisázsia ujjaépítését

Előtérben a rajnai köztársaság kikiáltása — Szigorítják a megszállott területen a vámellenőrzést — A szerb választások

Franciaországban nagy izgalmat keltett az a Konstantinápolyból érkező hír, mely szerint *Stinnes* Hugó, az ismert nevű németországi nagyiparos, aki óriási iparvállalatairól ismeretes, legközelebb egy kiküldött bizottsággal Konstantinápolyba érkezik és a török adósságokat elismerve, Kisázsia ujjaépítését megkezdi. Ez a híresztelés vagy diplomáciai fogásnak készül, mely arra hivatott, hogy

Franciaországot Törökország iránti barátságos érzületéből kimozdítsa, vagy pedig nagyszabású német munkálatok időelőtti nyilvánosságra hozása. Mindkét eshetőséget mérlegelve megállapítható, hogy ez a hír a mai külpolitikai helyzet újabb alakulására döntő fontossággal bírhat. Angol lapjelentések szerint *Loucheur* legutóbb javaslatot tett **a rajnai független köztársaság megalakítására**

és annak Németországtól való elszakítására. Óriási bonyodalmat idézne elő ennek a tervnek megvalósítása, amely Németország mai helyzetének a népszövetség alá való rendelését jelentené.

Berlini jelentés szerint *Rosbach* egykori szabadsapat parancsnok lakásán nagyobb összejövetelt tartottak, amelyet a rendőrség meglepett és *Rosbachot* letartóztatott. Ugyátszik, *Németországban a helyzet kiélesedése folytán a szabadsapatok újra mozgolódni kezdenek.*

Düsseldorfbán *Zimmermann* egyetemi hallgatót, a nacionalista pro-

paganda vezetőjét francia hatóságok letartóztatták. A *Smeets* szerkesztő elleni merénylet ügyében a rendőrség teljes erővel nyomoz. A „*Raichische Republik*” nyomdájának védelmére külön intézkedéseket tettek.

Újabb jelentések szerint a megszállott területeken a vám ellenőrzés különösen szigorú lesz. A vonatokat 5 óránál tovább feltartóztatják. A francia katonák gyilkosait nyomozzák. *Fournier* tábornok falragaszokon kihirdette, hogyha a gyilkosok kézre nem kerülnek, akkor

Essen városára pénzbírságot vet ki.

Az esseni törvényszék elnökének letartóztatása ellen átiratban tiltakoztak *Fournier* tábornok előtt az összes esseni ügyészek, bírák és tisztviselők.

A török békeszerződésben

Olaszország ellenjavaslatokat nyújtott be,

amelyeket lord *Curson* elnöklésével szerdán összehívó gyűlésen fogtak a szövetséges szakértők megtárgyalni.

A jugoszláv választások *Pasic* miniszterelnök kedvezően folytatta. Az alkotmány megváltoztatását követelő ellenzék 115 szavazatot kapott, ennek ellenében a mai erőszakos alkotmányt követelő, vagyis kormánypárti képviselők száma 160, ismeretlen pártállású körülbelül 20 képviselő. A választás eredménye előrelátható volt, mert mindenki meg volt arról győződve, hogy *Pasic* akarata érvényesíteni fogja a legnagyobb terror árán is.

Az ország magyar diáksága imponáló nyugalomban várja az elégtételt

Liberális provokáció Debrecen szervezett magyar ifjúságával szemben

A budapesti egyetemi hallgatók bajtársi egyesületeinek tizenkettes központi bizottsága, mint ismeretes, elhatározta, hogy amíg elégtételt nem kap a március 15. és 16-án a keresztény egyetemi hallgatókon elkövetett sérelmeért, **az előadásokra zsidó hallgatót nem fognak beengedni.**

Ezt a határozatot a debreceni *Tisza István-tudományegyetem* bajtársi egyesületei is magukévá tették s kedden reggel óta az egyetemi épületek kapuiban diákorsegek állanak, akik minden bemenőt és kijövőt igazoltatnak. Ugy a budapesti, mint a debreceni egyetemi ifjúság imponáló nyugalommal várja az elégtételt s *óvakodik minden rendzavartól s semmiféle erőszakos fellépést nem provokál.*

Durva támadás az egyetemi hallgatók ellen.

Bár a Kollégium előtt álló egyetemi hallgatók a legudvariasabb for-

mában bannak mindenkiével, nincsenek megvédeve azonban attól, hogy zsidóbarát-liberális érzelmű emberek től kiinduló támadásban ne legyen részük. Ma délután öt óra tájban *Karai Sándor* kollégiumi igazgató támadt rá a kapuk előtt őrségen levő bajtársi egyesületi tagokra és durva, reprodukálhatatlan szavakkal kelt ki a maguk igazát védő egyetemi hallgatókkal szemben. A teljes fegyveremben és rendben álló keresztény magyar diákokat bolsóvizmussal s hasonló kvalifikálhatatlan sértésekkel illette. Az ifjúság körében nagy megbotránkozást keltett az inzultus, amely ellen illetékes helyen fognak orvoslást keresni.

— *Társadalmi és egyesületi élet.* A *Szt. Erzsébet Nőegylet* kaptaufolyamot tart egy budapesti tanerő vezetése mellett, április 9-én a kath. gimnázium egyik termében. Jelentkezni lehet öv. Engösser Józsefnél, Timár-u. 5.

TOKA!!!

fűszer, csemege italok

nagy raktára
Szent Anna-u. 1.

Husvétii Csokoládé, Bonbonok

Teák, rumok, likőrök, cognacok.

Pezsgők, borok.

Saját termései **Rizling bor 140 kor.**
3 éves óriási 180 kor.

Tisztánkezelet FÜSZERÁRUK

Naponta friss tej, vaj, túró, tejjel, csemege sajtok. — Saját készítésű befőttek, a legolcsóbb napi árban kaphatók.

Teljes tisztelettel

TOKA FERENCZ.

**Jól figyeljünk!
Kostya János**

Mielőtt arany vagy ezüstnemű ajándékot vásárolnánk, el ne mulasszuk megtekinteni Debrecen legrégebb ékszerüzlete kirakatát, nagy raktárát és olcsó árait **Szőchenyi-n. 1.**

HIREK

1923 március 21. (Szerda)

Prot.: Benedek. Kath.: Benedek.
Csokonai-színház este fél 8 órai kezdettel „Egri es földi szerelem”. B) bállet.
A debreceni kereskedők, iparosok tiltakozó gyűlése délelőtt 11 órakor a Kereskedő Társulatnál.
A Népszerű Főiskolán előadást tartanak: Nyári Béla tanár és Hankiss János délután 5 és 6 órai kezdettel.
A sítők értekezlete délután 6 órakor az ipartestületben.
Cigánybál az Albert féle étte emben este 9 órakor.
Apollo-mozgó 5—7—9 órakor: Jocelyn szerelmi tragédiája.
Omnia-mozgó 5—7—9 órakor: Sasfiók.
Uránia-mozgó 5—7—9 órakor: Csillag-hullás.
Vigszínház-mozgó 5—7—9 órakor: A szerelem útja és Hervadt virágok.

A bolsevizmus évfordulója

feledhetetlen emlékeket saját fel a vörös remuralomból lecsúszott választott fájban s négy év múltán ma újra felüti fejét a külvárosok kanális csöcselékének gyáva terrorja. Magyar diákokat rohamoznak meg elhagyott utcák éjjeli sötétjében gummitobos, boxeres zsidó csirkefogók s magyar diákkisasszonyokat trágár szavak inzultusa éri. A magyar ifjúság néma méltóságban, határozottságának, egységének, fegyelmének roppant erejében várja az elégtételt március idusának meggyalázásáért, bajtársainak vérehullásáért. De vajjon meddig tart ez a türelem, ha gyáva és orv faji terrorkülönítmények szakítják be gyanútlan, védtelen magyar diákok koponyáját, ontják aljas bicskázásokkal magyar fiúk drága vérért.

Vigyázzon az idegenek csöcseléke és vigyázzanak az orvtámadó bérencék „erkölcsi” felbérli. A szervezett magyar ifjúság néma türelemmel, magatürelmettel vár ököbe gyűrt kezével. Vigyázzanak! Mert még egy két éjszakai vérengzés, egy két provokáció: és jaj, ha lesz az ez a rettenetes ökö!

Ha jól, olcsón akar venni, keresse fel a

„HANGYA”

üzleteit. Főüzlet Rózsa-utca 4.
 Fiókok a város minden részében

Likőrökben, cukorkákban, sajtokban, ugyisintén az összes csemegé és fűszerárakban állandóan nagyválaszték.

Péntektől Griffith világhírű műve, az arany szívű Lilián.

A Jótékony Nőegylet filmestélye. Telt ház mellett zajlott le tegnap este a Jótékony Nőegylet filmestélye az Uránia mozgóban. Az estélyt egy igen hatásos egyfelvonásos irredenta dráma nyitotta meg a „Fekete Toborzó.” A szereplők közül különösen ki kell emelni Papp Mariskát és Szvitlik Ferencet, valamint Tanner Viliit, Szolárszky Lászlót és Sidó Böskét. — A rövid, kacagtató Chaplin burleszk után következett a grandiózus filmdráma, a „Csillag-hullás” melynek énekbetéjét Tanner Villi szépen tésingő hangon énekelte. A jól sikerült est rendezésének sikere elsősorban Fráter Erzsébet nőegyleti elnöknő fáradhatatlanságát dicséri.

Péntektől Griffith világhírű műve, az arany szívű Lilián.

— **Noti kalapokat!** A megérkezett Párisi és Bécsi modellek után legszébb fest, vasal és alakít 6 nap alatt a „Turul”. Piacz 32.

— Jön! Szezonemény Éneklő Vénusz.

— **Tudományos előadások.** A debreceni Tisza István Tudományos Társaság II. (orvostermészettudományi) szakosztálya kedden délután magas akadémiai színvonalú ülést tartott válogatott előkelő közönség jelenlétében. A gyűlést Szontogh Félix egyetemi tanár nyitotta meg majd Milleker Rezső egyetemi tanár tartott értékes előadást „A néprajzi kartografikus ábrázolás” címen s himutatta a Teleki féle kartografikus ábrázolás hatványait. Ő azt kívánja, hogy a néprajzi viszonyokat ne kicsinyített formában, hanem épen olyan részletességgel tüntessék fel, mint a katonai térképeken. Az értékes előadás után dr. Belák Sándor tartott tartalmas, mélyenjáró előadást „A fehérjék Kolomit állapota a vörsvábon” címen. Bemutatta végül dr. Sággy Ferencel, a nagyké-szültségű, kiváló fiatal tanárséggel együtt végzett kísérleteit a vasgyógyászati hatásáról. Az értékes s jelentős kísérletek általános fel-tűnést keltettek. Utoljára Verzár Frigyes és tanárséggéje Beznák Aladár tartottak rendkívül figyelemreméltó, jelentőségteljes előadást s mutatták de eddig végzett kísérleteiket, amelyek fényt derítenek a vitaminok és belső szekréciós mirigyek között fennálló összefüggésre. Az értékes előadást a közönség osztatlan figyelemmel hallgatta s a végén melegen ünnepelte az előadókat.

— **A Népszerű Főiskolai Tantolyamon** ma, szerda délután öt órakor Dr. Nyári Béla a rádióaktívásról és az anyag szerkesztéséről tart rendkívül érdekesnek ígérkező fizikai előadást. Utána hatkor Dr. Hankiss János Petőfinék a franciához való viszonyát ismerteti a Petőfi politikai felfogásának eredetiségét teszi vizsgálat tárgyává. Holnap, csütörtökön a diszteremben Dr. Pap Károly záróelőadása és Ecsedy István viteltt képes előadása a Hortobágyról.

— Péntektől Griffith világhírű műve, az arany szívű Lilián.

— Jön! Szezonemény Éneklő Vénusz.

— Baross Szövetség felhívása.

A szövetség felhívja a kereskedőket és iparosokat, hogy az üzlethe-liségek felszabadítása ellen a mai napon délelőtt 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében tartandó tiltakozó gyűlésen jelenjenek meg. Az üzletek egy óra hosszat zárva tartandók, hogy mindenképpen megjel-hessen.

— Sasfiók I. rész ma utoljára az Omniában.

— **Juhok kihajtása a Hortobágyra.** A városi tanács értesíti az érdekelte gazdaközönséget, hogy juhok a Hortobágyra legeltetésre 21-étől, szerdától kezdve hajthatók. A hajtócédu-lákat a számvétség, I. emelet, 20. sz. szobában kell kiváltani. A hajtó-cédula kiváltásakor a háztulajdonosok legeltetési díjat egyelőre nem fizetnek, a lakók azonban öt dara-bonként 20 kgr. buza egyenértéké-ben előlegként 2400 koronát fizet-nek. A többi állatok kihajtására nézve a városi tanács későbbi hir-detménye lesz irányadó.

— Sasfiók I. rész ma utoljára az Omniában.

— **Megnyílt a Mánusz szövődése** a Burgondia-utcán az iparos tanonc iskola helyiségében. A szövöde naponta 9-től délután 4-ig a nagy-érdemű közönség rendelkezésére áll. Foglalkozik minden háziiparhoz tar-tozó szövéssel. Megrendeléseket el-vállal. Kész áru a Hangya Rózsa-utca 2. szám alatti üzletében igen jutányos áron kaphatók. Feikérjük a közönséget az áruk megtekintésére.

Hat embert megmárt a veszett kutya

Az utóbbi időben igen sok kóbor, veszettgyanus kutya kószál Debrecen utcáin, különösen a külsőségeken, a környékbeli lakosok nem kis ijedelmére. A tegnapi nap folyamán a kóbor kutyák a város különböző helyein hat embert mártak meg s valószínű, hogy valamennyi kutya veszett s. t. Az áldozatok a következők: Méri Lajos Sestakert, Aud-rassy-utca 2. szám, Magyar István Nyilas-telep, Haisner Ádám Kishegyesi-ut 19, Fehér Miklós Magyar-utca 5, Molnár Imre és Molnár János Hűvelyes-utcai lakosok. Valamennyit felszállították a budapesti Pasteur intézetbe.

Az előjáróság a közelmúltban elrendelte ugyan az ebzárlatot, annak ellenére a veszett kutyák csak tovább garázdálkodnak. Mint a Hajduföld értesül, az előjáróság most az ebzárlatot szigorítani fogja.

PIACI ÁRAK

Kedden a következő árak alakultak ki a debreceni piacon:

Terménypiac: Buza 15500—600, rozs 9600—800, árpa 9000—200, zab 9100—200, tengeri 8500—700 korona.

Élelmiszerpiac: Turó 360—80, juhturó 460—480, vaj 1300—400, fehér kenyér 178—190, barna 120—40, burgonya 30—45, dughagyma 300—330, vereshagyma 30—90, fokhagyma 80—110, káposzta 50—60, vereskáposzta 80—90, savanyu 50—e0, kelkáposzta 10—50, cékla 18—20, karalábé 28—30, spenót 30—35, sóska 25—30, tej 90—100, tejfel 280—300, tojás 24—25, citrom 24—40 korona.

SZÍNHÁZ

A Csokonai színház küldöttsége a főispánnál. Dr. Hadházy Zsigmond főispán kedden délelőtti történt beiktatása alkalmával az üdvözlők között megjelent a Csokonai-színház tisztelgő küldöttsége is, amelyet Kardos Géza igazgató vezetett s melynek tagjai Timar Ila, Halassy Mariska, László Gyula és Sötét Balázs voltak. Kardos Géza üdvözlésére dr. Hadházy Zsigmond főispán pár meleg szóval válaszolt. — Kijelentette, hogy nemcsak erkölcsi támogatásban kell a magyar színeszetet részesíteni, hanem anyagi támogatásban is, mert csak akkor képes a magyar színeszet a reá váró nagyjelentőségű feladatnak, annak a kulturumának elvégzésére, amely hivatva van nyelvünk fentartását biztosítani, ha lehetőleg mentesítjük őket az anyagi gondok alól.

Színházak és mozgószínházak közleményei
 A Csokonai-színház díszletmestert keres. Elsőrendű szakképzett díszletmestert, ki e szakmában már járatos, jó feltételek mellett április 1-re keres a színház. Egy hó múlva esetleg, de később biztosan kap lakást is. Jelentkezni lehet a színház igazgatójánál március 26-ig.

Vigszínház mozgó: Két elsőrendű társadalmi drama „Szerelmek útja” és Hervadt virágok egy előadásban.

Omnia: Sasfiók I. része: A római király, ma utoljára. Akik eddig megnézték, a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoznak a film csodás szépségeiről. II. rész: Az összeesküvés. csütörtöktől. Jegyutalványok érvényesek.

Elragadtatással élvezte mindenki Asta Nielsen játékát Csillaghullás parádés filmében. Tanner Vilike kisasszony dalai nagyban emelték a síke t.

Chaplin tornás virslit eszik burleszkje elsőrangú, ma és ho nap Urániában.

Péntektől: Vörös keztyű.

Jön! Krisztusfilm.

Jövő héten: Péter Szergiusz.

A francia ramuralom korából. Jocelyn szerelmi tragédia ma utoljára az Apollóban.

Pusztuló népek világragédia lesz pénteken az Apolló szenzációja.

Intolerance!!!

TESTEDRES

Az intézőbizottság döntése a DEAC óvása ügyében. A keleti kerület intézőbizottsága kedden este tárgyalta a DEAC ismeretes és igen sok forumot megjárt óvasát a Nyiregyházi Törekvés ellen elvesztett mérközés ügyében.

Az intézőbizottságban Weinréd Dezső előadó azt javasolta, hogy mivel a DEAC óvása feltétlenül jogos s ezt már Budapestén is megállapította a vidéki bizottság — mivel a mérközés szabálytalanság történt, a bírói jogosulatlan emberek, illetve hatóság befolyásolta — ezért a mérközést meg kell semmisíteni és újra kell játszani.

A bizottság végül úgy döntött, hogy nem határoz az óvas ügyében, mivel valamennyi szavazótag többé, kevésbé érdekelt, ha már tekintetben nem várnak azért is, mert részt vettek az első ítélet megszerkesztésében, amellyel Budapesten oly csúnyán felsülték és most mégis kényes dolog lett volna ugyanazoknak más ítéletet hozni. Ezért a kerületi tanácsülés elé terjesztik az egész ügyet s azt kéri fel, hogy küldjön ki egy teljesen független, érdektelen háromtagu bizottságot az ügy elbírálására.

Jóleső elégtétellel állapítjuk meg, hogy a kerület vezetőségében az a felfogás kezd urrá lenni amit a Hajduföld kezdettől fogva hirdet, a mérközés megsemmisítés s újra való lejátszása.

KÖZGAZDASÁG

Tovább süllyed a korona

A magyar korona zuhanásában ma érte el a legmélyebb lejtőt és a zürichi jegyzés közel 1% os értékvesztéséget tüntet fel egy nap alatt. A berlini paritás, amelynek 13 1/2-es állása idézte elő a korona esését, ma újabb jelentékeny süllyedést mutat: 12 1/2-et és ezzel

lulhaladta a legmélyebb nivót,

amelyet tegnap Prágában a magyar koronában folyó pánikszertű eladások felszínre hoztak. A prágai piacon ma nem folytatódott a korona romlása, a berlini paritás 1 centimeos zuhanása azonban meglehetősen kedvezőtlen jelnek tekinthető, annál is inkább, mivel az effektív magyar korona a berlini valutapiacra ma négy márká alá süllyedt és így megközelítette a 010 centimes svájci frankos paritást. Ilyen körülmények között a nagyfokú drágulás egészen természetes és

a korona romlásának ma már nem a korona belső vásárló erejének csökkenése az oka.

Az első lökés ezután a nemzetközi devizapiacokról indul ki. Rendkívül nagy mértékben indult meg a korona lefelé zuhanása, úgy, hogy

Kulcsár Imre és Fia

Hadfelszerelési DEBRECZEN
 cikkek raktára. A nagytemplom mellett, jobbra.

Vidéki szétküldés: Csendőrségi nyomtatványok. Író-szerek. Tisztítószerek. Ranzjelzők. Harok. Sapkagyártás.

ma már oly lehetetlen gyors ütemben vesztit árfolyamából a budapesti kifizetés, hogy annak valószínűségét sem az értéktőzsde, sem az árupiac nem tételiz fel és amikor a mai árak még a korona stabilitása idején és a korona zuhanásának első napjaiban megállapodtak egy 015 svájci franknak megfelelő nívón, úgy most ezt a nívót meglehetősen jól tartják annyira, hogy újabb drágasági hullám nincsen kilátásban, aminek az állam belső pénzügyét véve tekintetbe, — különben sincs semmi alapja.

A vértelű irtása. A földművelésügyi miniszter értesítette a tanácsot, hogy a hozzáérkezett jelentések és a tapasztalatok szerint a vértelű irtása nem történt a kellő gondnal és figyelemmel. Felhívja tehát a tanácsot, intézkedjék, hogy a vértelű irtását a lakosság a legerélyesebben hajtsa végre.

A cukorrépa termelés előnyei a mélyebb művelés következtében az utóterménynél elérhető nagyobb termeléstől, a gyommentes hátramaradt talaj, a répaszelet és más melléktermékek feletlenes után előállított trágya mennyisége nagy előnyök jelent a gazdaságnak. — A talaj tápanyaga nem merül ki, mivel a cukorban nem a talajból, hanem csak a levegőből olvont anyagok vannak. A cukorrépa beváltási ára olyan, hogy a mai magas munkabérek mellett is kifizetődik a termelés. A Mezőgazdasági Kamara (Piac u. 9. I. em.) a gazdáknak szóbelileg vagy válaszbélyeges boríték ellenében levélben is ad felvilágosítást és segítséget nyújt a cukorrépa termelési szerződés megkötésére vonatkozólag is.

Kukorica-moly elleni védekezés. Ahol a múlt évben a kukorica moly hernyója károkat okozott a tengeri, citrok, köles vetésekben, mely kártévő a kukorica, citrok, köles száron a múlt évben fehér ragott por alakjában volt észrevehető, az ideai kártételek meggátolása érdekében forduljanak a Mezőgazdasági Kamara növényvédelmi irodájához, Piac utca 9. I. em. hol válaszbélyeges boríték csatolása mellett díjtalanul kapnak felvilágosítást a közel jövőben eszékölendő övintézkedések végrehajtására.

Tartott az állatvásár. A lovasárban a felhajtás nagy, az árak tartottak, áremelkedés nem volt, a kereslet nagy. Prima ló 500 ezer koronáig, közepes 140 ezer korona. A szarvasmarhapiacra a felhajtás nagy volt. Jobb vágómarha kilója 400—500 korona, közepes 320—380, szopos borjú 400—500 korona. Jármos ökör párja 500—580 ezer, fejős tehén 140—250 ezer korona.

H TŐZSDE

Magyar korona: 14
Zürichi zárlat

Berlin 258, Hollandia 21290, Newyork 5539, London 2533, Páris 3325, Miláno 2617, Prága 1695, Budapest 14, Belgrad 545, Bukarest —, Varsó 145, Bécs 74, Osztrák bélyegzett 75, Szófia 380.

Devizaközp. hiv. árf.

Napoleon 12700 pénz, Belgrad dinár 5750—930, Amsterdam hollandi forint 1457—97, Lei 17—18, Kopenhága dán korona 710—80, Krisztiania norvég korona 671—91, London angol font 17350—751, Berlin mátká 18—20, Italia lira 179—189, Páris francia frank 240—50, Prága szokol 109 1/2—113 1/2, Stockholm svéd kor. 983—99, Zürich svájci frank 685—710, Bécsi osztr. kor. 510—80, Szófia leva 22—23, Newyork dollár 3690—765, Varsó lengyel marka 10—11, Brüsszel belga frank 22—210.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén rendkívül szilárd irányzat mellett az árak tovább emelked-

tek. Dacára a magas áraknak a kínálat igen taétkedő volt. A spekuláció és a malmok az összes felajánlott tetteket felvették.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavideki 168.0—720.1, egyéb 16800—700 78 ki ós tiszavideki 17200—500, egyéb 17000—17200, rozs 10500—800, tak.árpa 9200—9400, sörárpa 9400—800, zab 11000—500, tengeri 9030—200, korpa 5600—700.

Előfordult kötések: Buza 78 kilós 17800, Bud. par. 76 kilós 17000, rozs 10500 Bihar megye, árpa 9000, zab 11000 ab állomás, tengeri 9400 ab áll., árpa 2-án szállítva 11000 április végére 9000 ab áll., repce 230 ab állomás.

Ferencvárosi sertésjelentés

Nyíltvásárra felhajtás 835 sertés és 44 südő, melyekből 456 sertés maradt eladatlannak.

Árak: Zsirsertés öreg l. r. 880—920, fiatal nehéz 1000—50, kivételesen 1100, közép 800—1046, kivételesen 1100, könnyű 650—950, kivételesen 1000, südő 650—720. Vidékre éive elszállítottak 25 darabot.

Vágóhídi zártvásárra felhajtás 67 sertés, amelyekből 88 eladatlannak.

Árak: Zsirsertés fiatal közép 930—1046. A vásár csendesesen folyt le, mert a felhajtás túlnyomórészt gyenge minőségű volt és kereslet főleg zsirsertés iránt mutatkozott.

Kiadó: A Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

ÉRTESÍTÉS!

Értesítjük az iskolák igen tisztelt igazgatóit, tanárait, valamint a tanuló ifjúságot, hogy — mivel a múlt évben üzletünkben folytatott építkezések miatt iskolai tableaux megrendeléseket a legnagyobb sajnálatunkra sem vehettünk fel — az idén abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy üzletünk megnagyobbitásával a legkönnyesebb és békés belső kivitelű tableaux rendeléseket vállalhatjuk. Tisztelettel

ROZMANN és TÁRSA fényképészek

Szépség, hatalom, gazdaság!

Vénusz Kosmetikai intézet mindenféle arcérbőrhibát, 10 nap alatt az arc ragyogó szépségű lesz. Széplőt, májfoltot, pattanást, mitesszert, szemölcsöt, orr és kézörösséget eltávolítok hajszálakat, arc-, mell- és karról végleg. Arcmaszázs, mely rendkívül fiatalít, bérletben kapható **Debrecen Széchenyi-u. 16**

ELSŐRENDŰ

Zománcos edények

és háztartási cikkek kaphatók
SESZTINA LAJOS
vaskereskedésében.

Széchenyi-utca 18. szám alá

helyezte át kelme festő vegytisztító és gőzmosó gyárának felvételét
Hrabéczy Zoltán.

Kisiparosok Géplakatos Iparvállalata.

KÉSES-UTCA 85

Vállal esztergályos géplakatos munkát, gépek javítását, magójárók átalakítását, malmok szerelését.
Malomalkatrészek, transmissio teuge yer, gyűrűs kenési csapágyak, szíjkerekek, hitelesített öntött vasútyok állandóan rektáron.
Nyersolajmotor 12 lóerős svéd gyártmány üzemképes állapotban eladó.

TALMUD

MEGJELENT A **TALMUD** MAGYARUL
Luzsénszky Aifonz fordításában és kiadásában. Ára 300 korona.

Előjegyezhető s pár nap múlva az új terjedés megérkezése után kapható a Hajdúföld kiadóhivatalában.

Szűcs Zsigmond és Társa

C. ipész, Csapó-utca 93.
Késs cipő és esztergályos munkák.
Megrendeléseket jutányos árral szolgatunk.

Pályázati hirdetmény.

A székelyhídi járáshoz tartozó Kókád községben lemondás folytán megüresedett 1 községi irnoki és egy községi pénztári ellenőri állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat (férfi vagy nő), akik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajják, hogy legalább is 4 középiskolai vagy ezzel egyenrangú végzettségüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat, erkölcsi és politikai megbízhatóságukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi április hó 20-ig annyival is inkább adják be, mivel a kellően fel nem szerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Ezen állások javadalmazása:

1. Községi irnoké évi 1200 kor. fizetés.
2. Községi pénztári ellenőré évi 1600 K fizetés és évi 1000 K lakbér. Mindkét állásnál a háborus drágasági segélyek és a közalkalmazottak részére biztosított kedvezményes ellátás.

A választás határidejét később fogom megállapítani.

Dr. **MISKOLCZY**
főszolgabíró.

Elsőrangú

Téglagyártmányok

Debreceni Bőztéglagyár

iparvágányán vagonba rakva.
Iroda: **Kossuth-u. 34.**

Mauthner-féle

világhírű konyhakerti és virágmagvak

óriási választékban

a legolcsóbban kaphatók

„Hangyá”-ban.

Apró hirdetések

Modern
4 szobás előszobás lakásomat elcséreltem kisebb modern lakással. Cim a kiadóban.

Ótmet
bármily mennyiségben vesz lapunk kiadóhivatala.

Husztatóles
pontosan és kifogástalanul Zöldfa utca 3 sz. alatt.

Keresek
azonnalra vagy elcséjére egyszoba konyhás lakást butor nélkül. Közvetítő díjazok. Cim a kiadóhivatalban.

Husvétii ajándéknak
alkalmas bőr batik dobozok művészi kivi elben kaphatók míg a készlet tart, Dávidházy Kálmán cégnél Fűvészker-t.u.

Aranyat,

ezüstöt, briliánsat a legmagasabb árral vásárolunk. Kétféle ékszerkereskedő, Piac u. 19. II. em. Telefonhívásra házhoz megy. Telefonszám 624.

„Béke” áruház.

Szent Anna-utca 5.
15—31-ig rendkívül olcsón árúsit
140 női kabát porostó 2500
140 angol láster 2500
140 férfiölt. szövet 3500
Dívtos csukos alj
Kéleme 1950
Angol zefir sima 750
Mosott sifon, vászon 750
Hárnyák, szobakendők, törölköz és törölközők.
Menekíttek, tisztviselők alkalmazottaknak kedvezmény.
Dívtos voltok 850-161.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék, menni, hol kevésbé használt ruhák eladása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése **Vár-utca 2. sz.** (Zenedével szemben.)

Verseny tárgyalás.

A debreceni m. kir. állami rendőrkerület részére az 1923—24. fűtési idényre szükséges tüzelőanyag-nak és pedig 1500 q kokszt, 3000 q fekete porostó szén, vagy fekete aknazsén és 4400 q bükk, tölgy v. cser hasáb tűzifa szállítására árlejtést hirdetek.

Az ajánlatok zárt borítékban címemre f. évi április hó 1-ig beadandók.

A kokszt és szén valamint a fából 2000 q a debreceni állomáson, a fából a nyiregyházi állomáson 800 q, hajduböszörményi állomáson 500 q, a hajdusoboszlói és hajdunánási állomásokon 650—350 q a biharkeresztesi, kötegyáni, nyirábrányi, csengeri és záhonyi kirendelt-ségek részére ottani állomáson 80 80 q adandó át.

Az egész tüzelőanyag f. évi április hó végéig leszállítandó. A zárt ajánlatok l. évi április hó 1-én déli 12 órakor fognak bizottságilag felbontatni a rendőrségi palota (Kossuth-u. 20. sz.) 53. számú szobájában, ahol érdeklődők a hivatalos órák alatt bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Debrecen, 1923 március 19-én.

Kerületi főkapitány helyett
NAGY JÁNOS
államrendőrségi főtanácsos

Szirek Andras

uri és egyenruha szabó
Dívtos angol szövetek raktára.
Szent Anna-utca 1. Telefon 509.

Aranyat,

ezüstöt, drágaköveket a legmagasabb napi áron beváltok
KRAMER, Simonffy 17.